

Kontaktperson
Annika Feychting
Avdelningen för trafikplanering
Telefon: 08-508 264 91
annika.feychting@tk.stockholm.se

Till
Trafiknämnden 2005-09-22

Vilka erfarenheter har Stockholms stad dragit av Artists, skrivelse från Björn Nyström (kd)

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att som svar på skrivelsen överlämna och återopa detta utlåtande.

Per Aronson

Anette Scheibe

Sammanfattning

Björn Nyström (kd) begär att få en redovisning över vilka erfarenheter Stockholms stad dragit av EU-projektet Arterial Streets Towards Sustainability (Artists) och hur handboken Trafik för en attraktiv stad (Trast) påverkar planeringen och hur vi i Stockholm kan bidra till ökat medborgarinflytande.

Demonstrationsprojektet Säker huvudgata – Hornsgatan har använt och utvecklat metoder för medborgarsamverkan. I utvecklingsprojektet kring huvudgatorna Enskedevägen, Herrhagsvägen och Lingvägen kommer medborgarsamverkan att vara en viktig del.

Kontoret har ambitionen att utveckla medborgarsamverkan i olika former vid gatuförbättringsprojekt och i mer övergripande planering. Handboken Trast och erfarenheter från Artists är viktiga kunskapskällor. De ovan beskrivna projekten kommer att ge egna värdefulla erfarenheter och metodik som kan användas i flera projekt. Kontoret kommer att redovisa dessa erfarenheter och metoder för trafiknämnden. Kontoret föreslår att trafiknämnden godkänner redovisningen som svar på skrivelsen.

Skrivelsen

Björn Nyström (kd) begär i en skrivelse daterad den 21 juni 2005 att få en redovisning över vilka erfarenheter Stockholms stad dragit av EU-projektet Arterial Streets Towards Sustainability (Artists) och hur handboken Trafik för en attraktiv stad (Trast) påverkar planeringen. Vidare undrar han om de planerade förändringarna på Hornsgatan har en direkt koppling till Artists och Trast samt hur vi i Stockholm kan bidra till ökat medborgarinflytande.

Bakgrund

Artists (Arterial Streets Towards Sustainability) är ett EU-projekt som ska förbättra situationen på huvudgator i storstäder. Det finns idag inga enkla, bra lösningar på hur huvudgator bör utformas. På dessa gator finns många och ofta motstridiga krav från boenden, från verksamma längs gatorna, från oskyddade trafikanter och från genomfartstrafiken med bil. I EU-projektet, som avslutades i slutet på förra året, deltog nio universitet och sju städer från Europa. Lunds universitet fungerade som projektkoordinator. Syftet med projektet var:

- att karaktärisera olika huvudgator med hänsyn till funktion och brukare t.ex. trafikrörelser, miljö, sociala faktorer
- att synliggöra olika val som är möjliga när det gäller transportförsörjning, trafiklösningar och utnyttjandet av gatuområdet
- att ta fram en guide för hur huvudgator kan utformas baserad på de bästa erfarenheter som finns.

I projektet görs huvudgatans många användare delaktiga redan i planeringsprocessen. Stor vikt har lagts vid att utveckla aktörsmedverkan och att testa utvecklade metoder för demonstrationsprojekt. Ett sådant är Nobelvägen i Malmö. Projektet har använt olika former av intervjuer och fokusgrupper för att identifiera problem och behov samt formulera visioner för framtiden. Grupper som har deltagit är t ex boende, verksamma vid gatan och transportörer. Delvis samma grupper har ved ett annat tillfälle använts för att utveckla och testa metoder för att ta fram alternativa lösningar för en huvudgata. Mer information om Artists finns på www.tft.lth.se/artists.

Trast, Trafik för en attraktiv stad, är en handbok som tagits fram av Vägverket och Sveriges kommuner och landsting. Syftet med Trast är att vägleda planerare och beslutsfattare i processen att ta fram och förankra en kommunal trafikstrategi, som är anpassad efter den egna stadens förhållanden. Trast består av två delar – en handbok som redovisar utgångspunkter för hantering av trafikfrågor i översiktlig planering och i processen i arbetet med kommunens trafikstrategi. Den andra delen är en underlagsdel som innehåller faktaunderlag för arbetet med trafikstrategin, trafikplaner och åtgärdsprogram. Trast eftersträvar en utveckling i enlighet med arkitektur-, transport- och miljöpolitiska mål.

Kontorets synpunkter

Gatu- och fastighetsnämnden gav den 3 april 2003 kontoret i uppdrag att planera för att genomföra ett demonstrationsprojekt, "Säker huvudgata" på Hornsgatan. Kontoret har vid arbetet med detta projekt haft liknande

utgångspunkter som man haft i Artists liksom i Trast, men projektet har inte varit knutet till Artists.

Syftet med demonstrationsprojektet är att:

- förbättra kunskapen om åtgärder som ger god trafiksäkerhetseffekt utan att andra negativa effekter uppstår som t.ex. minskad framkomlighet för kollektivtrafiken
- pröva de bästa tillgängliga metoderna och en kombination av åtgärder
- ska acceptans för åtgärderna bland boende och trafikanter genom att förankringsprocessen ägnas särskild uppmärksamhet.

En särskild expertgrupp har knutits till Hornsgatsprojektet. I denna finns personer med erfarenheter från Artists och från TRAST som deltagare. I projektet har olika grupper, t.ex. boende, gående, cyklister, bilister, näringsidkare, yrkestrafik, problem på Hornsgatan bl.a. med hjälp av fokusgrupper och intervjuer. En särskild undersökning av barnens upplevelser och problem på Hornsgatan har också genomförts. Problembilden har även kartlagts med andra metoder så som hastighetsmätningar, trafikräkningar, konfliktstudier mm. Problembilden har förankrats med medborgare vid Hornsgatan vid en utställning på Mariatorget och med hushållsutskick. Resultatet av detta arbete redovisades för gatu- och fastighetsnämnden den 23 mars 2004. Därefter har två alternativa förslag till trafiksäkerhetsåtgärder för Hornsgatan tagits fram. Medborgare har getts möjlighet att ge sina synpunkter på förslagen vid en utställning i mars i år. Ett samråd har också hållits med barn med särskilt utvecklad metodik. En närmare redovisning av detta arbete kommer att göras för trafiknämnden senare i höst.

Kontoret har också startat det utvecklingsprojekt som trafiknämnden gav kontoret uppdrag att driva den 21 juni i år. Det projektet gäller gatorna Enskedevägen, Herrhagsvägen och Lingvägen. En viktig del i projektet är att utveckla metodiken för medborgarmedverkan i planeringsprocessen. Aktiva grupper av boende deltar i projektet, som också drivs i samverkan med stadsdelsförvaltningen som har det som ett stadsdelsförnyelseprojekt.

Kontorets förslag

Kontoret har ambitionen att utveckla medborgarmedverkan i olika former vid gatuförbättringsprojekt och i mer övergripande planering. Handboken Trast och erfarenheter från Artists är viktiga kunskapskällor. De ovan beskrivna projekten kommer att ge egna värdefulla erfarenheter och metodik som kan användas i flera projekt. Kontoret kommer att redovisa dessa erfarenheter och metoder för trafiknämnden.

Kontoret föreslår att trafiknämnden godkänner redovisningen som svar på skrivelsen.

SLUT